



جمهوری اسلامی ایران  
Islamic Republic of Iran



INSO

15120

1st. Edition

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۵۱۲۰

چاپ اول

مداخلات پرستاری - ثبت و گزارش نویسی  
در اتاق عمل و اتاق بهبودی(ریکاوری)-آیین  
کار

**Nursing Interventions - Documentation in  
Operating and Recovery Room - Code of  
practice**

**ICS: 11.020**

## به نام خدا

### آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)<sup>۱</sup>، کمیسیون بین المللی الکترونیک (IEC)<sup>۲</sup> و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)<sup>۳</sup> است و به عنوان تنها رابط<sup>۴</sup> کمیسیون کدکس غذایی (CAC)<sup>۵</sup> در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسائل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطای و بر عملکرد آن ها ناظرات می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاهای کالیبراسیون (واسنجی) وسائل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

**«مداخلات پرستاری - ثبت و گزارش نویسی در اتفاق عمل و اتفاق بهبودی(ریکاوری) - آینین کار»**

**سمت و/یا نمایندگی**

رئيس کل سازمان نظام پرستاری

**رئیس:**

میرزا بیگی، غضنفر

(کارشناس ارشد کارآفرینی)

**دبیر:**

سامانی، صدیقه

(کارشناس ارشد آموزش پرستاری)

**اعضاء:** (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری

پروین، لیلی

(کارشناس ارشد پرستاری)

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری

رضوی، سیده مریم

(کارشناس پرستاری)

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

عالیخانی، مریم

(کارشناس ارشد پرستاری)

مدیر پرستاری بیمارستان میلاد

نساج، زهرا

(کارشناس ارشد پرستاری)

مدیر پرستاری بیمارستان لبافی نژاد

گل نژاد، توران

(کارشناس ارشد پرستاری)

رئیس گروه پرستاری سازمان تامین اجتماعی

گیلوری، مریم

(کارشناس پرستاری)

کارشناس متخصص بالینی گروه پرستاری سازمان تامین اجتماعی

محمودی، محمد حسن

(کارشناس پرستاری)

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری

مصطفوی، اشرف

(کارشناس ارشد پرستاری)

## فهرست مندرجات

صفحه	فهرست
ب	آشنایی با مؤسسه استاندارد
ج	کمیسیون فی تدوین استاندارد
۵	پیش گفتار
۱	هدف و دامنه کاربرد ۱
۱	مراجع الزامی ۲
۱	اصطلاحات و تعاریف ۳
۲	اهداف مداخله ای ۴
۳	حدائق وسایل مورد نیاز ۵
۳	روش انجام کار ۶
۴	شرایط انجام کار ۷
۴	شرایط ارائه دهنده خدمت ۸
۵	پیوست الف- الزامی - حقوق مددجو / بیمار
۶	پیوست ب- الزامی - منشور حقوق بیمار / مددجو در ایران

## پیش گفتار

استاندارد " مداخلات پرستاری - ثبت و گزارش نویسی در اتاق عمل و اتاق بهبودی(ریکاوری)-آین کار " که پیش نویس آن در کمیسیون های مربوط به موجب بند ۵ ماده ۳ قانون سازمان نظام پرستاری مصوب ۸۱/۹/۱۱ مجلس شورای اسلامی توسط سازمان نظام پرستاری کشور تهیه و تدوین شده و در شصت و پنجمین اجلاس کمیته ملی استاندارد خدمات مورخ ۸۹/۱۲/۲۴ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منابع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

۱. بلک و هوکس. پرستاری داخلی و جراحی. ترجمه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی. ۱۳۸۵. تهران  
جامعه نگر، سالمی.

۲. سازمان نظام پرستاری . استاندارد های خدمات پرستاری. تهران ۱۳۸۵.

۳. لطفی ، مژگان. انتظار صمد. راهنمای جامع پرستاری اتاق عمل . شابک ۱۳۸۲

۴. غبرائی، محترم. روش کار در اتاق عمل و اتاق بهبودی. انتشارات چهر. ۱۳۸۴.

5. Smeltzer,Suzanne C.Hinkle,Janice L.Brunner and Suddarth Textbook of Medical –Surgical Nursing .11<sup>th</sup> Edition,Philadelphia: Lippincott Co.,2010

6. Judith schilling. Nursing Procedures. Fifth Edition.2009

7. Karen,Holland.Mini Encyclopaedia of nursing.2005

## **مداخلات پرستاری - ثبت و گزارش نویسی در اتاق عمل و اتاق بهبودی(ریکاوری) - آینین کار**

### **۱ هدف و دامنه کاربرد**

هدف از تدوین این استاندارد، شناسایی و اجرای اصول کلی مداخلات پرستاری در ثبت و گزارش نویسی در اتاق عمل و ریکاوری جهت برقراری ارتباط با سایر افراد گروه درمان، ایجاد مستندات قانونی و نمایش طرح گام به گام این خدمت به منظور بهبود کیفیت کار، پیشگیری از خطاهای احتمالی و همچنین امکان اجرای یکسان خدمات می باشد.

این استاندارد برای موارد زیر کاربرد دارد:

الف- در کلیه بخش های اتاق عمل و ریکاوری در صورت نیاز به این خدمت برای ارائه مراقبت های پرستاری یکسان و روشن .

ب- در مراجع قضائی به منظور سندی قیاسی برای بررسی کیفیت اقدامات انجام شده .

### **۲ مراجع الزامی**

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آنها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد محسوب می شود.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه ها و تجدید نظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آنها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه های بعدی آن مورد نظر است.  
استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد الزامی است:

۱-۱ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۰۸، مداخلات پرستاری- اندازه گیری فشارخون - آینین کار

۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۲۸، مداخلات پرستاری- ارزیابی تنفس- آینین کار

۱-۳ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۳۲، مداخلات پرستاری - ارزیابی نبض رادیال - آینین کار

۱-۴ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۴۲، مداخلات پرستاری- گزارش نویسی - آینین کار

۱-۵ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۱۹، مداخلات پرستاری- شمارش گازها، سواپ ها، اسپانچ ها، سوزن ها و سایر وسایل جراحی- آینین کار

### **۳ اصطلاحات و تعاریف**

در این استاندارد، اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می رود:

۱-۳

### پرستار<sup>۱</sup>

فردي که موفق به کسب دانشنامه کارشناسی در رشته پرستاری گردیده است.

۲-۳

### مددجو/ بیمار<sup>۲</sup>

شخصی که برای دریافت خدمات درمانی به یکی از مراکز بهداشتی /درمانی مراجعه می کند .

۳-۳

### پلیت کوتريا پلیت دیاترمی<sup>۳</sup>

در دستگاه الکتروسرجری مونوپلار جریان الکتریکی پس از پخش در بدن مددجو/ بیمار از طریق الکترود برگشتی یا پلیت مددجو/بیمار که دورتر از موضع جراحی قرار دارد، به دستگاه باز گردانده می شود. در واقع این پلیت از ایجاد سوختگی بدن مددجو/ بیمار جلوگیری می کند. در صورتی که این پد روی بدن مددجو/ بیمار به خوبی چسبانده نشده باشد، باعث ایجاد سوختگی شدید ( درجه ۳ ) در ناحیه ای که پلیت بد قرار داده شده است می گردد. در صورتی که بدن مددجو/بیمار به جز پلیت؛ با فلزی که به زمین متصل است نیز در تماس باشد، می تواند دچار سوختگی شود. بدین صورت که بدن بیمار از طریق یک مایع که می تواند عرق بیمار یا بتادین باشد با فلزی که به زمین متصل است تماس پیدا کند.



شکل ۱- پلیت کوتريا پلیت دیاترمی

۴-۳

### همودینامیک<sup>۴</sup>

منظور همان بررسی وضعیت فیزیکی گردنش خون و نحوه ی کارکرد قلب و عروق محیطی است .

## ۴ اهداف مداخله ای

۱-۴ برقراری ارتباط با سایر افراد گروه درمان در مورد مددجو/ بیمار

۲-۴ ایجاد مستندات قانونی

---

1. Nurse

2. Patient /Client

3. Electrosurgical pad( also named, patient plate, neutral plate, ESU pad , grounding pad)

4. Hemodynamic

## ۵ حداقل وسائل مورد نیاز

۱-۵ قلم آبی یا مشکی

۲-۵ فرم مخصوص گزارش پرستاری در اتاق عمل یا ریکاوری

## ۶ روش انجام کار

۱-۶ ثبت کلیه موارد در برگه گزارش پرستاری شامل :

۱-۶-۱ اقدامات قبل از عمل جراحی:

۱-۶-۱-۱ نحوه تحويل مددجو/بیمار به اتاق عمل، وضعیت جسمی وی هنگام پذیرش و ....

۱-۶-۱-۲ ثبت کلیه فاکتورهای موثر در جراحی نظیر آزمایشات، مشاوره‌ها، داروهای قبل از عمل، بیماری‌های زمینه‌ای، نکات غیرطبیعی و علائم حیاتی مطابق با استانداردهای ملی شماره ۱۵۰۲۸، ۱۵۰۰۸، ۱۵۰۳۲

۱-۶-۲-۱ وضعیت روانی بیمار/ مددجو و آموزش‌های مورد نیاز قبل از عمل

۱-۶-۲ اقدامات قابل ثبت حین عمل:

۱-۶-۲-۱ ساعت شروع و پایان عمل، نوع بیهوشی، نوع عمل و محل قرار دادن پلیت کوتوله و ....

۱-۶-۲-۲ بروز هر نوع حادثه حین عمل نظیر خونریزی زیاد، شوک، ایست قلبی و غیره با ذکر اقدامات انجام شده و نتیجه آن

۱-۶-۲-۳ در صورت برداشتن نمونه، محل نمونه برداری، نوع و تعداد نمونه

۱-۶-۲-۴ موارد مربوط به شمارش گازها، لنگازها و کلیه وسایل مصرفی مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۱۹

۱-۶-۲-۵ وضعیت مددجو/ بیمار قبل از تحويل به ریکاوری شامل سطح هوشیاری، وضعیت علائم حیاتی، میزان جذب و دفع و خون و فرآورده‌های آن و سرم‌های دریافتی مطابق با دستور پزشک و سایر موارد با ذکر ساعت خروج از اتاق عمل و ورود به ریکاوری

۱-۶-۳ اقدامات قابل ثبت پس از عمل (اتاق ریکاوری) :

۱-۶-۳-۱ ثبت وضعیت مددجو/ بیمار هنگام ورود به ریکاوری، ساعت ورود، سطح هوشیاری، وضعیت علائم حیاتی و همودینامیک، داروهای مصرفی، میزان جذب و دفع، عکس‌العمل مددجو/بیمار نسبت به داروها، وضعیت پانسمان و درن‌ها، وضعیت و رنگ پوست و غیره

یادآوری - در طول اقامت مددجو/بیمار در اتاق ریکاوری تا خروج از آن به طور منظم طبق دستور پزشک این موارد باید در برگه ریکاوری و گزارش پرستاری درج شود.

۶-۱-۲ وضعیت مددجو/بیمار هنگام تحویل به پرستار بخش با ذکر اقدامات انجام شده

۶-۱-۳ ثبت ساعت خروج از ریکاوری و اعزام به بخش در پرونده مددجو/بیمار و در برگه ریکاوری و گزارش پرستاری

۶-۲ ثبت کلیه گزارشات مربوط به اتاق عمل و ریکاوری مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۴۲ گزارش نویسی

#### ۷ شرایط انجام کار

۷-۱ دقت و صحت در انجام کار

۷-۲ درج همه مطالب به صورت خوانا

#### ۸ شرایط ارائه دهنده خدمت

این فرآیند کار توسط پرستار اسکراب، سیرکولار و کارکنان هوشبری و اتاق عمل و در کلیه اتاق های عمل و ریکاوری انجام می گیرد.

**پیوست ۱ الف**  
**(الزامی)**  
**حقوق مددجو/ بیمار**

**الف-۱ مددجو/ بیمار** حق دارد در اسرع وقت درمان و مراقبت مطلوب، مؤثر و همراه با احترام کامل را بدون توجه به عوامل نژادی فرهنگی و مذهبی از گروه درمان انتظار داشته باشد.

**الف-۲ مددجو/ بیمار** حق دارد محل بستری، پزشک، پرستار و سایر اعضای گروه معالج را در صورت تمایل بشناسد.

**الف-۳ مددجو/ بیمار** حق دارد در خصوص مراحل تشخیص، درمان و سیر پیشرفته بیماری خود اطلاعات ضروری را شخصاً و یا در صورت تمایل از طریق یکی از وابستگان از پزشک معالج درخواست نماید به طوری که در فوریت‌های پزشکی این امر نباید منجر به تأخیر در ادامه درمان یا تهدید جانی مددجو/ بیمار گردد.

**الف-۴ مددجو/ بیمار** حق دارد قبل از معاینات و اجرای درمان اطلاعات ضروری در خصوص عوارض احتمالی و یا کاربرد سایر روش‌ها را در حد درک خود از پزشک معالج دریافت و در انتخاب شیوه نهایی درمان مشارکت نماید.

**الف-۵ مددجو/ بیمار** حق دارد در صورت تمایل شخصی و عدم تهدید سلامتی آحاد جامعه طبق موازین قانونی رضایت شخصی خود از خاتمه درمان را اعلام و یا به دیگر مرکز درمانی مراجعه نماید.

**الف-۶ مددجو/ بیمار** حق دارد جهت حفظ حریم شخصی خود از محترمانه ماندن محتوای پرونده پزشکی، نتایج معاینات و مشاوره‌های بالینی جز در مواردی که براساس وظایف قانونی از گروه معالج استعلام صورت می‌گیرد اطمینان حاصل نماید.

**الف-۷ مددجو/ بیمار** حق دارد از رازداری پزشک و دیگر اعضای تیم معالج برخوردار باشد لذا حضور بالینی افرادی که مستقیماً در روند درمان شرکت ندارند موكول به کسب اجازه مددجو/ بیمار خواهد بود.

**الف-۸ مددجو/ بیمار** حق دارد از دسترسی به پزشک معالج و دیگر اعضای اصلی گروه معالج در طول مدت بستری، انتقال و پس از ترخیص اطمینان حاصل نماید.

**پیوست ب**  
**(الزامی )**

**منشور حقوق بیمار / مددجو در ایران**

**ب- ۱ بینش و ارزش**

یکایک افراد جامعه متعهد به حفظ و احترام به کرامت انسان ها می باشند. این امر در شرایط بیماری از اهمیت ویژه ای برخوردار است. بر اساس قانون اساسی توجه به کرامت والای انسانی از اصول پایه نظام جمهوری اسلامی بوده ، دولت موظف است خدمات بهداشتی - درمانی را برای یکایک افراد کشور تأمین کند. بر این اساس ارائه خدمات سلامت باید عادلانه و مبتنی بر احترام به حقوق و رعایت کرامت انسانی بیماران صورت پذیرد .

این منشور با توجه به ارزش‌های والای انسانی و مبتنی بر فرهنگ اسلامی و ایرانی و بر پایه برابری کرامت ذاتی تمامی گیرندگان خدمات سلامت و با هدف حفظ ، ارتقا و تحکیم رابطه انسانی میان ارائه کنندگان و گیرندگان خدمات سلامت تنظیم شده است.

**ب- ۲ حقوق بیمار / مددجو**

**ب-۲-۱ دریافت مطلوب خدمات سلامت حق بیمار / مددجو است .**

ارائه خدمات سلامت باید:

**ب-۲-۱-۱ شایسته شان و منزلت انسان و با احترام به ارزش‌ها، اعتقادات فرهنگی و مذهبی باشد ؛**

**ب-۲-۱-۲ بر پایه‌ی صداقت، انصاف، ادب و همراه با مهربانی باشد ؛**

**ب-۲-۱-۳ فارغ از هرگونه تبعیض از جمله قومی، فرهنگی، مذهبی، نوع بیماری و جنسیتی باشد ؛**

**ب-۲-۱-۴ بر اساس دانش روز باشد ؛**

**ب-۲-۱-۵ مبتنی بر برتری منافع بیمار / مددجو باشد ؛**

**ب-۲-۱-۶ در مورد توزیع منابع سلامت مبتنی بر عدالت و اولویت های درمانی بیماران / مددجویان باشد ؛**

**ب-۲-۱-۷ مبتنی بر هماهنگی ارکان مراقبت اعم از پیشگیری، تشخیص، درمان و توانبخشی باشد ؛**

**ب-۲-۱-۸ به همراه تامین کلیه امکانات رفاهی پایه و ضروری و به دور از تحمیل درد و رنج و محدودیت‌های غیرضروری باشد ؛**

**ب-۲-۱-۹ توجه ویژه‌ای به حقوق گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه از جمله کودکان، زنان باردار، سالمندان، بیماران / مددجویان روانی، زندانیان، معلولان ذهنی و جسمی و افراد بدون سرپرست داشته باشد ؛**

**ب-۲-۱-۱۰ در سریع‌ترین زمان ممکن و با احترام به وقت بیمار / مددجو باشد ؛**

- ب-۲-۱-۱۱ با در نظر گرفتن متغیرهایی چون زبان، سن و جنس گیرندگان خدمت باشد ؛
- ب-۲-۱-۱۲ در مراقبتهای ضروری و فوری (اورژانس)، بدون توجه به تأمین هزینه‌ی آن صورت گیرد. در موارد غیرفوری(الكتيyo) بر اساس ضوابط تعريف شده باشد ؛
- ب-۲-۱-۱۳ در مراقبتهای ضروری و فوری (اورژانس)، در صورتی که ارائه خدمات مناسب ممکن نباشد، لازم است پس از ارائه خدمات ضروری و توضیحات لازم، زمینه انتقال بیمار/ مددجو به واحد مجهر فراهم گردد؛
- ب-۲-۱-۱۴ در مراحل پایانی حیات که وضعیت بیماری غیر قابل برگشت و مرگ بیمار/ مددجو قریب الوقوع می باشد با هدف حفظ آسایش وی ارائه گردد. منظور از آسایش کاهش درد و رنج بیمار/ مددجو ، توجه به نیازهای روانی، اجتماعی، معنوی و عاطفی وی و خانواده‌اش در زمان احتضار می‌باشد. بیمار/ مددجو در حال احتضار حق دارد در آخرین لحظات زندگی خویش با فردی که می‌خواهد همراه گردد .
- ب-۲-۲ اطلاعات باید به نحو مطلوب و به میزان کافی در اختیار بیمار قرار گیرد.
- ب-۲-۲-۱ محتوای اطلاعات باید شامل موارد ذیل باشد :
- ب-۲-۲-۱-۱ مفاد منشور حقوق بیمار/ مددجو در زمان پذیرش ؛
- ب-۲-۲-۲-۱ ضوابط و هزینه‌های قابل پیش‌بینی بیمارستان اعم از خدمات درمانی و غیر درمانی و ضوابط بیمه و معرفی سیستم‌های حمایتی در زمان پذیرش ؛
- ب-۲-۲-۳-۱ نام، مسؤولیت و رتبه‌ی حرفه‌ای اعضای گروه پزشکی مسئول ارائه مراقبت از جمله پزشک، پرستار و دانشجو و ارتباط حرفه‌ای آن‌ها با یکدیگر؛
- ب-۲-۲-۴-۱ روش‌های تشخیصی و درمانی و نقاط ضعف و قوت هر روش و عوارض احتمالی آن ، تشخیص بیماری، پیش آگهی و عوارض آن و نیز کلیه اطلاعات تأثیرگذار در روند تصمیم‌گیری بیمار ؛
- ب-۲-۲-۵ نحوه‌ی دسترسی به پزشک معالج و اعضای اصلی گروه پزشکی در طول درمان ؛
- ب-۲-۲-۶ کلیه اقداماتی که ماهیت پژوهشی دارند .
- ب-۲-۲-۷ ارائه آموزش‌های ضروری برای استمرار درمان ؛
- ب-۲-۲-۸ نحوه‌ی ارائه اطلاعات باید به صورت ذیل باشد :
- ب-۲-۲-۱-۱ اطلاعات باید در زمان مناسب و متناسب با شرایط بیمار از جمله اضطراب و درد و ویژگی‌های فردی وی از جمله زبان، تحصیلات و توان درک در اختیار وی قرار گیرد، مگر این‌که:  
- تأخیر در شروع درمان به واسطه‌ی ارائه اطلاعات فوق سبب آسیب به بیمار/ مددجو گردد؛ (در این صورت انتقال اطلاعات پس از اقدام ضروری، در اولین زمان مناسب باید انجام شود).

-بیمار/ مددجو علی‌رغم اطلاع از حق دریافت اطلاعات، از این امر امتناع نماید که در این صورت باید خواست بیمار/ مددجو محترم شمرده شود، مگر این‌که عدم اطلاع بیمار/ مددجو، وی یا سایرین را در معرض خطر جدی قرار دهد؛

ب-۲-۲-۲ بیمار/ مددجو می‌تواند به کلیه‌ی اطلاعات ثبت‌شده در پرونده‌ی بالینی خود دسترسی داشته باشد و تصویر آن را دریافت نموده و تصحیح اشتباهات مندرج در آن را درخواست نماید.

ب-۲-۳ حق انتخاب و تصمیم‌گیری آزادانه بیمار/ مددجو در دریافت خدمات سلامت باید محترم شمرده شود .

ب-۲-۱-۳ محدوده انتخاب و تصمیم‌گیری درباره موارد ذیل می‌باشد:

ب-۲-۳-۱ انتخاب پزشک معالج و مرکز ارائه‌کننده‌ی خدمات سلامت در چارچوب ضوابط؛

ب-۲-۳-۲ انتخاب و نظر خواهی از پزشک دوم به عنوان مشاور؛

ب-۲-۳-۳ شرکت یا عدم شرکت در هر گونه پژوهش، با اطمینان از اینکه تصمیم‌گیری وی تأثیری در تداوم و نحوه دریافت خدمات سلامت نخواهد داشت؛

ب-۲-۳-۴ قبول یا رد درمان‌های پیشنهادی پس از آگاهی از عوارض احتمالی ناشی از پذیرش یا رد آن مگر در موارد خودکشی یا مواردی که امتناع از درمان شخص دیگری را در معرض خطر جدی قرار می‌دهد؛

ب-۲-۳-۵ اعلام نظر قبلی بیمار/ مددجو در مورد اقدامات درمانی آتی در زمانی که بیمار/ مددجو وارد ظرفیت تصمیم‌گیری می‌باشد ثبت و به عنوان راهنمای اقدامات پزشکی در زمان فقدان ظرفیت تصمیم‌گیری وی با رعایت موازین قانونی مد نظر ارائه کنندگان خدمات سلامت و تصمیم‌گیرنده جایگزین بیمار/ مددجو قرار گیرد .

ب-۲-۳-۶ شرایط انتخاب و تصمیم‌گیری شامل موارد ذیل می‌باشد :

ب-۲-۳-۱ انتخاب و تصمیم‌گیری بیمار/ مددجو باید آزادانه و آگاهانه ، مبتنی بر دریافت اطلاعات کافی و جامع (مذکور در بند دوم) باشد؛

ب-۲-۳-۲ پس از ارائه اطلاعات، زمان لازم و کافی به بیمار/ مددجو جهت تصمیم‌گیری و انتخاب داده شود .

ب-۲-۴ ارائه خدمات سلامت باید مبتنی بر احترام به حریم خصوصی بیمار/ مددجو (حق خلوت) و رعایت اصل رازداری باشد .

ب-۲-۴-۱ رعایت اصل رازداری راجع به کلیه‌ی اطلاعات مربوط به بیمار/ مددجو الزامی است مگر در مواردی که قانون آن را استثنای کرده باشد؛

ب-۲-۴ در کلیه مراحل مراقبت اعم از تشخیصی و درمانی باید به حريم خصوصی بیمار/ مددجو احترام گذاشته شود. ضروری است بدین منظور کلیه امکانات لازم جهت تضمین حريم خصوصی بیمار/ مددجو فراهم گردد؛

ب-۲-۴-۳ فقط بیمار/ مددجو و گروه درمانی و افراد مجاز از طرف بیمار/ مددجو و افرادی که به حکم قانون مجاز تلقی می‌شوند می‌توانند به اطلاعات دسترسی داشته باشند؛

ب-۲-۴-۴ بیمار/ مددجو حق دارد در مراحل تشخیصی از جمله معاینات، فرد معتمد خود را همراه داشته باشد. همراهی یکی از والدین کودک در تمام مراحل درمان حق کودک می‌باشد مگر اینکه این امر بر خلاف ضرورت‌های پزشکی باشد.

ب-۲-۵ دسترسی به نظام کارآمد رسیدگی به شکایات حق بیمار/ مددجو است .

ب-۲-۵-۱ هر بیمار/ مددجو حق دارد در صورت ادعای نقض حقوق خود که موضوع این منشور است، بدون اختلال در کیفیت دریافت خدمات سلامت به مقامات ذی صلاح شکایت نماید ؛

ب-۲-۵-۲ بیماران/ مددجویان حق دارند از نحوه رسیدگی و نتایج شکایت خود آگاه شوند ؛

ب-۲-۵-۳ خسارت ناشی از خطای ارائه کنندگان خدمات سلامت باید پس از رسیدگی و اثبات مطابق مقررات در کوتاه‌ترین زمان ممکن جبران شود .

در اجرای مفاد این منشور در صورتی که بیمار به هر دلیلی فاقد ظرفیت تصمیم‌گیری باشد، اعمال کلیه حقوق بیمار/ مددجو- مذکور در این منشور- بر عهده‌ی تصمیم‌گیرنده‌ی قانونی جایگزین خواهد بود. البته چنان‌چه تصمیم‌گیرنده‌ی جایگزین بر خلاف نظر پزشک، مانع درمان بیمار/ مددجو شود، پزشک می‌تواند از طریق مراجع ذیربط درخواست تجدید نظر در تصمیم‌گیری را بنماید .

چنان‌چه بیماری که فاقد ظرفیت کافی برای تصمیم‌گیری است، اما می‌تواند در بخشی از روند درمان معقولانه تصمیم بگیرد، باید تصمیم او محترم شمرده شود.